

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 26. rujna 2022.
(OR. en)

12793/22
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2022/0300(NLE)

FRONT 332
COWEB 99
MIGR 269

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	23. rujna 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 491 final ANNEX
Predmet:	PRILOG Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o potpisivanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 491 final ANNEX.

Priloženo: COM(2022) 491 final ANNEX

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.9.2022.
COM(2022) 491 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu

ODLUKE VIJEĆA

**o potpisivanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne
Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i
obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji**

SPORAZUM IZMEĐU
EUROPSKE UNIJE
I
REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE
O
OPERATIVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE PROVODI
AGENCIJA ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU U
REPUBLICI SJEVERNOJ MAKEDONIJI

EUROPSKA UNIJA

i REPUBLIKA SJEVERNA MAKEDONIJA,

dalje u tekstu pojedinačno „stranka” ili skupno „stranke”,

BUDUĆI DA se može dogoditi da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) koordinira operativnu suradnju između država članica Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije, među ostalim na državnom području Republike Sjeverne Makedonije,

BUDUĆI DA bi trebalo uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za situacije u kojima će članovi tima koje rasporedi Agencija imati izvršne ovlasti na državnom području Republike Sjeverne Makedonije,

BUDUĆI DA se sporazumom o statusu može propisati da Agencija uspostavi područne urede na državnom području Republike Sjeverne Makedonije kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti te osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije,

BUDUĆI DA će stranke poštovati odredbe utvrđene u izjavama priloženima ovom Sporazumu o statusu,

UZIMAJUĆI U OBZIR da Republika Sjeverna Makedonija, kao zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji od 2005., blisko surađuje s Unijom u području upravljanja

migracijskim tokovima te suzbijanja nezakonitog useljavanja i prekograničnog kriminala,

UZIMAJUĆI U OBZIR visoku razinu zaštite osobnih podataka u Republici Sjevernoj Makedoniji i Europskoj uniji, i

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Republika Sjeverna Makedonija ratificirala Konvenciju br. 108 Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. o zaštiti pojedinaca u vezi s automatskom obradom osobnih podataka te njezin Dodatni protokol,

IMAJUĆI NA UMU da su poštovanje ljudskih prava i demokratska načela temeljna načela koja uređuju suradnju između stranaka,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Republika Sjeverna Makedonija ratificirala Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950., a u njoj navedena prava odgovaraju onima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

UZIMAJUĆI U OBZIR da bi sve operativne aktivnosti Agencije na državnom području Republike Sjeverne Makedonije trebale u potpunosti poštovati temeljna prava i međunarodne sporazume čije su stranke Europska unija, njezine države članice i/ili Republika Sjeverna Makedonija,

UZIMAJUĆI U OBZIR da su sve osobe koje sudjeluju u operativnoj aktivnosti dužne održavati najviše standarde integriteta, etičnog ponašanja i profesionalnosti, kao i poštovanje temeljnih prava te ispunjavati obveze koje su im nametnute odredbama operativnog plana i kodeksa ponašanja Agencije,

ODLUČILE SU SKLOPITI OVAJ SPORAZUM:

Članak 1.

Područje primjene

1. Ovim Sporazumom uređuju se sva pitanja potrebna za raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u Republiku Sjevernu Makedoniju, u kojoj članovi timova mogu izvršavati izvršne ovlasti.
2. Raspoređivanje iz stavka 1. može se odvijati na državnom području Republike Sjeverne Makedonije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „operativna aktivnost” znači zajednička operacija ili brza intervencija na granicama;
- (2) „Agencija” znači Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu osnovana Uredbom (EU) 2019/1896¹ o europskoj graničnoj i obalnoj straži ili bilo kojom njezinom izmjenom;
- (3) „nadzor državne granice” znači aktivnost koja se provodi na granici u skladu s ovim Sporazumom i za potrebe ovog Sporazuma, isključivo kao odgovor na pokušaj prelaska ili na čin prelaska granice, neovisno o svim drugim okolnostima, a sastoji se od granične kontrole i zaštite državne granice;
- (4) „timovi za upravljanje granicama” znači timovi sastavljeni od stalnih snaga europske granične i obalne straže namijenjeni raspoređivanju tijekom zajedničkih operacija i brzih intervencija na vanjskim granicama u državama članicama i trećim zemljama;
- (5) „savjetodavni forum” znači savjetodavno tijelo koje je Agencija osnovala u skladu s člankom 108. Uredbe (EU) 2019/1896;
- (6) „stalne snage europske granične i obalne straže” znači stalne snage europske granične i obalne straže predviđene člankom 54. Uredbe (EU) 2019/1896;

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL EU L 295, 14.11.2019., str. 1.).

- (7) „EUROSUR” znači okvir za razmjenu informacija i suradnju između država članica i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu;
- (8) „promatrač za temeljna prava” znači promatrač za temeljna prava kako je predviđeno člankom 110. Uredbe (EU) 2019/1896;
- (9) „matična država članica” znači država članica iz koje je član osoblja raspoređen ili upućen u stalne snage europske granične i obalne straže;
- (10) „incident” znači situacija koja se odnosi na nezakonito useljavanje, prekogranični kriminal ili ugrozu života migranata na vanjskim granicama Europske unije ili Republike Sjeverne Makedonije, duž njih ili u njihovoj blizini;
- (11) „zajednička operacija” znači djelovanje koje koordinira ili organizira Agencija kako bi pružila potporu nacionalnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije koja su nadležna za nadzor državne granice radi suočavanja s izazovima kao što su nezakonito useljavanje, sadašnje ili buduće prijetnje na granicama Republike Sjeverne Makedonije ili prekogranični kriminal, ili radi pružanja veće tehničke i operativne pomoći za nadzor tih granica;
- (12) „član tima” znači pripadnik stalnih snaga europske granične i obalne straže raspoređen u okviru tima za upravljanje granicama za sudjelovanje u operativnoj aktivnosti;
- (13) „država članica” znači država članica Europske unije;
- (14) „operativno područje” znači geografsko područje na kojem će se odvijati operativna aktivnost;
- (15) „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u operativnoj aktivnosti osiguravanjem tehničke opreme ili osoblja stalnih snaga europske granične i obalne straže;
- (16) „osobni podaci” znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;
- (17) „brza intervencija na granicama” znači djelovanje usmjereno na odgovaranje na situaciju posebnog i nerazmjernog izazova na granicama Republike Sjeverne Makedonije raspoređivanjem timova za upravljanje granicama na državno područje Republike Sjeverne Makedonije u ograničenom razdoblju kako bi se proveo nadzor državne granice zajedno s nacionalnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije koja su nadležna za nadzor državne granice;

- (18) „statutarno osoblje” znači osoblje koje zapošljava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u skladu s Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europske unije utvrđenima Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68²;
- (19) „izvršne ovlasti” znači ovlasti potrebne za obavljanje zadaća potrebnih za nadzor državne granice koje se izvršavaju na državnom području Republike Sjeverne Makedonije tijekom operativne aktivnosti kako je navedeno u operativnom planu;.

Članak 3.

Pokretanje operativnih aktivnosti

1. Operativna aktivnost na temelju ovog Sporazuma pokreće se pisanom odlukom izvršnog direktora Agencije na pisani zahtjev nadležnih tijela Republike Sjeverne Makedonije. Takav zahtjev uključuje opis stanja, moguće ciljeve i predviđene potrebe te potrebne profile osoblja, uključujući, ovisno o slučaju, osoblje koje ima izvršne ovlasti.
2. Ako smatra da bi zatražena operativna aktivnost vjerojatno uključivala ili dovela do ozbiljnih i/ili učestalih kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite, izvršni direktor Agencije ne pokreće operativnu aktivnost.
3. Ako nakon primitka zahtjeva iz stavka 1. izvršni direktor Agencije smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi odlučio hoće li pokrenuti operativnu aktivnost, može zatražiti dodatne informacije ili ovlastiti stručnjake Agencije da otputuju u Republiku Sjevernu Makedoniju i procijene tamošnje stanje. Republika Sjeverna Makedonija olakšava takva putovanja.
4. Izvršni direktor Agencije odlučuje da neće pokrenuti operativnu aktivnost ako smatra da postoji opravdani razlog za njezinu suspenziju ili prekid na temelju relevantnih odredbi članka 18.

Članak 4.

Operativni plan

1. Za svaku operativnu aktivnost Agencija sastavlja operativni plan u skladu s člancima 38. i 74. Uredbe (EU) 2019/1896. O tom operativnom planu dogovaraju se Agencija i Republika Sjeverna Makedonija te je on obvezujući za Agenciju, Republiku Sjevernu Makedoniju i države članice sudionice.
2. U operativnom planu detaljno se utvrđuju organizacijski i postupovni aspekti operativne aktivnosti, uključujući:

² SL EU L 56, 4.3.1968., str. 1.

- (a) opis stanja, uz način djelovanja i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) procjenu očekivanog trajanja operativne aktivnosti potrebnog za postizanje njezinih ciljeva;
- (c) operativno područje;
- (d) opis zadaća, uključujući one koje zahtijevaju izvršne ovlasti, odgovornosti, uključujući one u vezi s poštovanjem temeljnih prava i zahtjeva u vezi sa zaštitom podataka, te posebnih uputa za timove, uključujući one o dopuštenom uvidu u baze podataka i dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi u Republici Sjevernoj Makedoniji;
- (e) sastav tima za upravljanje granicama i raspoređivanje drugog odgovarajućeg osoblja/prisutnost drugih članova statutarnog osoblja Agencije, uključujući promatrače za temeljna prava;
- (f) odredbe o zapovijedanju i nadzoru, uključujući imena i činove službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja Republike Sjeverne Makedonije koje je nadležno za suradnju s članovima tima i Agencijom, posebno imena i činove onih službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja koje zapovijeda za vrijeme raspoređivanja, te položaj članova tima u zapovjednom lancu;
- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje tijekom operativne aktivnosti, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti upotrebe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutačnom izvješćivanju upravnog odbora i relevantnih tijela država članica sudionica i Republike Sjeverne Makedonije, od strane Agencije, o svakom incidentu koji nastane za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma;
- (i) plan izvješćivanja i evaluacije koji sadržava mjerila za izvješće o evaluaciji, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava, i konačni datum za podnošenje završnog izvješća o evaluaciji;
- (j) *[Namjerno ostavljeno prazno]*;
- (k) uvjete suradnje s tijelima, uredima i drugim agencijama Unije osim Agencije, ostalim trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama;
- (l) opće upute o tome kako osigurati zaštitu temeljnih prava za vrijeme operativne aktivnosti, uključujući zaštitu osobnih podataka i obveze koje proizlaze iz primjenjivih međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima;
- (m) postupke kojima se osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovine ljudima, maloljetnici bez pratnje i druge osobe u ranjivom položaju

upućuju nadležnim nacionalnim tijelima koja im mogu pružiti prikladnu pomoć;

- (n) postupke za uspostavu mehanizma zaprimanja i prijenosa Agenciji i Republici Sjevernoj Makedoniji pritužbi (uključujući one koje se podnesu na temelju članka 8. stavka 5. ovog Sporazuma) protiv bilo koje osobe koja sudjeluje u operativnoj aktivnosti, uključujući službenike graničnog nadzora ili drugo relevantno osoblje Republike Sjeverne Makedonije i članove timova, u vezi s navodnim kršenjima temeljnih prava u okviru njihova sudjelovanja u operativnoj aktivnosti Agencije;
 - (o) logističku organizaciju, uključujući informacije o uvjetima rada i okruženju područja na kojima se odvija operativna aktivnost; i
 - (p) odredbe koje se odnose na područni ured, kako je uspostavljen u skladu s člankom 6.
3. Operativni plan i sve njegove izmjene podliježu suglasnosti Agencije, Republike Sjeverne Makedonije i država članica koje graniče s Republikom Sjevernom Makedonijom i/ili operativnim područjem, nakon savjetovanja s državama članicama sudionicama.
 4. Razmjena informacija i operativna suradnja za potrebe EUROSUR-a odvija se u skladu s pravilima za uspostavu i dijeljenje posebnih slika stanja koje se utvrđuju u operativnom planu za predmetnu operativnu aktivnost.
 5. Evaluaciju operativne aktivnosti u skladu sa stavkom 3. točkom (i) ovog članka zajedno provode Republika Sjeverna Makedonija i Agencija.
 6. Uvjeti suradnje s tijelima, uredima i agencijama Unije u skladu sa stavkom 3. točkom (k) ovog članka provode se u skladu s njihovim odgovarajućim mandatima i uz raspoložive resurse.

Članak 5.

Izvjешćivanje o incidentima

I Agencija i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Sjeverne Makedonije imaju mehanizam za izvješćivanje o incidentima kako bi se omogućilo pravodobno izvješćivanje o svakom incidentu koji nastane za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma.

Agencija i Republika Sjeverna Makedonija međusobno si pomažu u provedbi svih potrebnih istraga incidenta prijavljenog putem tog mehanizma, na primjer u identifikaciji svjedoka i prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjeve za dobivanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s prijavljenim incidentom.

Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovom vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

Članak 6.

Područni uredi

1. Agencija može uspostaviti područne urede na državnom području Republike Sjeverne Makedonije kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti i osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije. Lokaciju područnog ureda utvrđuje Agencija uz savjetovanje s nadležnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije.
2. Područni uredi uspostavljaju se u skladu s operativnim potrebama i ostaju operativni u razdoblju u kojem su potrebni Agenciji za provedbu operativnih aktivnosti u Republici Sjevernoj Makedoniji. Podložno suglasnosti Republike Sjeverne Makedonije Agencija može produljiti to razdoblje.
3. Svakim područnim uredom upravlja predstavnik Agencije, kojeg izvršni direktor imenuje voditeljem područnog ureda koji nadzire cjelokupni rad ureda.
4. Područni uredi prema potrebi izvršavaju sljedeće zadaće:
 - (a) pružaju operativnu i logističku potporu te osiguravaju koordinaciju aktivnosti Agencije u predmetnim operativnim područjima;
 - (b) pružaju operativnu potporu Republici Sjevernoj Makedoniji u predmetnim operativnim područjima;
 - (c) prate aktivnosti timova i podnose redovita izvješća sjedištu Agencije;
 - (d) surađuju s Republikom Sjevernom Makedonijom u pogledu svih pitanja povezanih s praktičnom provedbom operativnih aktivnosti koje Agencija organizira u Republici Sjevernoj Makedoniji, uključujući sva dodatna pitanja koja su mogla nastati za vrijeme tih aktivnosti;
 - (e) podupiru koordinatora u njegovoj suradnji s Republikom Sjevernom Makedonijom na svim pitanjima povezanim s njihovim doprinosom operativnim aktivnostima koje organizira Agencija i, prema potrebi, povezuju se sa sjedištem Agencije;
 - (f) podupiru koordinatora i promatrače za temeljna prava kojima je dodijeljeno praćenje operativne aktivnosti u olakšavanju, prema potrebi, koordinacije i komunikacije među timovima Agencije i relevantnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije, te svih relevantnih zadaća;
 - (g) organiziraju logističku potporu povezanu s raspoređivanjem članova timova te raspoređivanjem i upotrebom tehničke opreme;

- (h) pružaju svu ostalu logističku potporu u operativnom području za koje je nadležan predmetni područni ured, radi olakšavanja neometane provedbe operativnih aktivnosti koje organizira Agencija;
 - (i) osiguravaju djelotvorno upravljanje vlastitom opremom Agencije u područjima obuhvaćenima njezinim aktivnostima, uključujući moguću registraciju te opreme i njezino dugoročno održavanje te svu potrebnu logističku potporu; i
 - (j) pružaju potporu ostalom osoblju i/ili aktivnostima Agencije u Republici Sjevernoj Makedoniji kako dogovore Agencija i Republika Sjeverna Makedonija.
5. Agencija i Republika Sjeverna Makedonija osiguravaju najbolje moguće uvjete za ispunjavanje zadaća dodijeljenih područnim uredima.
6. Republika Sjeverna Makedonija pruža pomoć Agenciji kako bi se osigurao operativni kapacitet područnih ureda.

Članak 7.

Koordinator

1. Ne dovodeći u pitanje ulogu područnih ureda kako je opisana u članku 6., izvršni direktor imenuje jednog ili više stručnjaka iz statutarog osoblja Agencije koji se raspoređuju kao koordinatori za svaku operativnu aktivnost. Izvršni direktor o imenovanju obavješćuje Republiku Sjevernu Makedoniju.
2. Uloga je koordinatora da:
 - (a) djeluje kao poveznica između Agencije, Republike Sjeverne Makedonije i članova timova te u ime Agencije pruža pomoć u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na uvjete raspoređivanja u timove;
 - (b) prati pravilnost provedbe operativnog plana, među ostalim s obzirom na zaštitu temeljnih prava u suradnji s promatračima za temeljna prava, i o tome izvješćuje izvršnog direktora;
 - (c) djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova i izvješćuje Agenciju o svim tim aspektima; i
 - (d) potiče suradnju i koordinaciju između Republike Sjeverne Makedonije i država članica sudionica.
3. U okviru operativnih aktivnosti izvršni direktor može ovlastiti koordinatora za pružanje pomoći u rješavanju svih nesuglasica povezanih s provedbom operativnog plana i raspoređivanjem timova.
4. Republika Sjeverna Makedonija članovima timova izdaje samo one upute koje su u skladu s operativnim planom. Ako koordinator smatra da upute izdane članovima

timova nisu u skladu s operativnim planom ili primjenjivim pravnim obvezama, odmah o tome obavješćuje službenike Republike Sjeverne Makedonije koji obavljaju koordinacijsku ulogu i izvršnog direktora. Izvršni direktor može poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući suspenziju ili prekid operativne aktivnosti, u skladu s člankom 18. ovog Sporazuma.

Članak 8.

Temeljna prava

1. Pri izvršavanju svojih obveza na temelju ovog Sporazuma stranke se obvezuju djelovati u skladu sa svim primjenjivim pravnim instrumentima u području ljudskih prava, uključujući Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1950., Konvenciju Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967., Konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965., Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979., Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984., Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. i Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom iz 2006.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova u potpunosti poštuju temeljna prava, uključujući pristup postupcima azila i ljudsko dostojanstvo, te posebnu pozornost posvećuju ranjivim osobama. Sve mjere koje poduzmu pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti moraju biti proporcionalne ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne smiju diskriminirati osobe ni po jednoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija u skladu s člankom 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

Pri obavljanju svojih zadaća i/ili izvršavanju svojih ovlasti članovi tima mogu poduzeti mjere kojima se zadire u temeljna prava i slobode samo ako je to nužno i proporcionalno ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti i te mjere moraju poštovati bit tih temeljnih prava i sloboda u skladu s primjenjivim međunarodnim pravom, pravom Unije i nacionalnim pravom.

Ta odredba primjenjuje se *mutatis mutandis* na sve osoblje nacionalnih tijela Republike Sjeverne Makedonije koje sudjeluje u operativnoj aktivnosti.

3. Službenik za temeljna prava Agencije prati usklađenost svake operativne aktivnosti s primjenjivim standardima temeljnih prava. Službenik za temeljna prava ili njegov zamjenik može obavljati terenske posjete trećoj zemlji; osim toga, izdaje mišljenja o operativnim planovima i obavještava izvršnog direktora Agencije o mogućim kršenjima temeljnih prava povezanim s operativnom aktivnosti. Republika

Sjeverna Makedonija na zahtjev pruža potporu djelatnosti praćenja službenika za temeljna prava.

4. Agencija i Republika Sjeverna Makedonija slažu da će savjetodavnom forumu pružiti pravodoban i djelotvoran pristup svim informacijama koje se odnose na poštovanje temeljnih prava u vezi sa svakom operativnom aktivnošću provedenom na temelju ovog Sporazuma, među ostalim putem terenskih posjeta operativnom području.
5. Agenciji i Republici Sjevernoj Makedoniji na raspolaganju je mehanizam za podnošenje pritužbi radi rješavanja navoda o kršenjima temeljnih prava koje je za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma počinilo njezino osoblje u izvršavanju svojih službenih dužnosti.

Članak 9.

Promatrači za temeljna prava

1. Službenik za temeljna prava Agencije dodjeljuje barem jednog promatrača za temeljna prava svakoj operativnoj aktivnosti kako bi, među ostalim, pomagao koordinatoru i savjetovao ga.
2. Promatrač za temeljna prava prati poštovanje temeljnih prava i pruža savjete i pomoć u pogledu temeljnih prava pri pripremi, provedbi i evaluaciji relevantne operativne aktivnosti. To osobito uključuje:
 - (a) praćenje pripreme operativnih planova i izvješćivanje službenika za temeljna prava kako bi on obavio svoje zadaće kako je predviđeno Uredbom (EU) 2019/1896;
 - (b) vršenje posjeta mjestima, među ostalim na dugoročnoj osnovi, na kojima se odvijaju operativne aktivnosti;
 - (c) suradnju i povezivanje s koordinatorom te pružanje savjeta i pomoći koordinatoru;
 - (d) obavješćivanje koordinatora i izvješćivanje službenika za temeljna prava o svim pitanjima koja se odnose na moguća kršenja temeljnih prava povezana s operativnom aktivnosti; i
 - (e) doprinos evaluaciji operativne aktivnosti iz članka 4. stavka 3. točke (i).
3. Promatrači za temeljna prava imaju pristup svim područjima na kojima se obavlja operativna aktivnost i svim dokumentima relevantnima za provedbu te aktivnosti.
4. Dok se nalaze na operativnom području, promatrači za temeljna prava nose oznake koje jasno omogućuju njihovu identifikaciju kao promatrača za temeljna prava.

Članak 10.
Članovi tima

1. Članovi tima ovlašteni su obavljati zadaće opisane u operativnom planu.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima pridržavaju se zakona i drugih propisa Republike Sjeverne Makedonije. Članovi tima pridržavaju se i primjenjivog prava Unije i međunarodnog prava pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti.
3. Članovi tima mogu obavljati zadaće i izvršavati ovlasti na državnom području Republike Sjeverne Makedonije samo na temelju uputa i u prisutnosti tijela za upravljanje granicama Republike Sjeverne Makedonije. Republika Sjeverna Makedonija može ovlastiti članove tima za obavljanje posebnih zadaća i/ili izvršavanje posebnih ovlasti na svojem državnom području u odsutnosti svojih tijela za upravljanje granicama podložno suglasnosti Agencije ili matične države članice, ovisno o slučaju.
4. Članovi tima koji su statutarно osoblje Agencije pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti nose odoru stalnih snaga europske granične i obalne straže, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.
Članovi tima koji nisu statutarно osoblje Agencije pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti nose nacionalnu odoru, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.

Dok su na dužnosti, članovi tima na odorama nose i vidljivu oznaku za osobnu identifikaciju i plavu vrpцу na rukavu s oznakama Europske unije i Agencije.
5. Republika Sjeverna Makedonija ovlašćuje relevantne članove tima za obavljanje zadaća za vrijeme operativne aktivnosti koje iziskuju primjenu sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i druge opreme, u skladu s relevantnim odredbama operativnog plana.
 - Članovi tima koji su statutarно osoblje Agencije mogu nositi i upotrebljavati službeno oružje, streljivo i drugu opremu podložno suglasnosti Agencije.
 - Članovi tima koji nisu statutarно osoblje Agencije mogu nositi i upotrebljavati službeno oružje, streljivo i drugu opremu podložno suglasnosti relevantne matične države članice.
6. Upotreba sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i opreme izvršava se u skladu s nacionalnim pravom Republike Sjeverne Makedonije i u prisutnosti službenika graničnog nadzora Republike Sjeverne Makedonije. Republika Sjeverna Makedonija može ovlastiti članove tima za upotrebu sile u odsutnosti relevantnih tijela za upravljanje granicama Republike Sjeverne Makedonije.

- Za članove tima koji su statutarno osoblje Agencije takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijela za upravljanje granicama Republike Sjeverne Makedonije podliježe suglasnosti Agencije.
- Za članove tima koji nisu statutarno osoblje Agencije takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijela za upravljanje granicama Republike Sjeverne Makedonije podliježe suglasnosti relevantne matične države članice.

Ne dovodeći u pitanje zahtjeve nacionalnog prava, svaka upotreba sile od strane članova tima mora biti u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti te s obvezom predostrožnosti. Svaka takva upotreba sile mora biti potpuno u skladu i s primjenjivim pravom Unije i međunarodnim pravom, uključujući pravila iz Priloga V. Uredbi (EU) 2019/1896.

7. Agencija prije raspoređivanja članova tima obavještava Republiku Sjevernu Makedoniju o službenom oružju, streljivu i drugoj opremi koju članovi tima mogu nositi na temelju stavka 5. ovog članka. Republika Sjeverna Makedonija može zabraniti nošenje određenog službenog oružja, streljiva i druge opreme ako je njezinim pravom propisana ista zabrana za njezina vlastita tijela za upravljanje granicama. Republika Sjeverna Makedonija prije raspoređivanja članova tima obavještuje Agenciju o dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima njihove upotrebe. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje državama članicama.

Republika Sjeverna Makedonija poduzima potrebne mjere za izdavanje svih potrebnih dozvola za oružje i olakšavanje uvoza, izvoza, prijevoza i skladištenja oružja, streljiva i druge opreme na raspolaganju članovima tima, kako je definirano u operativnom planu, na zahtjev Agencije.

8. Službeno oružje, streljivo i oprema mogu se upotrijebiti, u skladu s nacionalnim pravom Republike Sjeverne Makedonije, u slučaju zakonite samoobrane i zakonite obrane članova timova ili drugih osoba. Svaka takva upotreba mora biti u skladu s relevantnim načelima međunarodnog prava i prava Unije.
9. Nacionalnim bazama podataka moraju moći pristupiti samo osobe koje za to ovlasti Republika Sjeverna Makedonija. Republika Sjeverna Makedonija može dopustiti da se podaci iz njezinih nacionalnih baza podataka podijele s članovima tima u skladu s operativnim planom. Članovi tima imaju uvid samo u one podatke koji su potrebni za obavljanje njihovih zadaća i izvršavanje njihovih ovlasti.
10. Za provedbu operativnih aktivnosti Republika Sjeverna Makedonija raspoređuje službenike nacionalnih tijela Republike Sjeverne Makedonije nadležne za upravljanje granicama koji mogu i žele komunicirati na engleskom jeziku u obavljanju koordinacijske uloge u ime Republike Sjeverne Makedonije.

Članak 11.

Povlastice i imuniteti vlasništva, sredstava, imovine i operacija Agencije

1. Svi prostori i zgrade Agencije u Republici Sjevernoj Makedoniji nepovredivi su. Izuzeti su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja.
2. Vlasništvo i imovina Agencije, uključujući prijevozna sredstva, komunikaciju, arhive, svu prepisku, dokumente, osobne isprave i finansijsku imovinu, nepovredivi su.
3. Imovina Agencije uključuje imovinu u vlasništvu, suvlasništvu, čarteru ili najmu države članice i ponuđenu Agenciji. Po ukrcanju predstavnika nadležnih nacionalnih tijela ona se tretira kao imovina u državnoj službi i odobrava u tu svrhu.
4. U odnosu na Agenciju ne mogu se poduzeti nikakve mjere izvršenja. Vlasništvo i imovina Agencije ne podliježu nikakvoj administrativnoj ili pravnoj mjeri ograničavanja. Vlasništvo Agencije ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga.
5. Republika Sjeverna Makedonija dopušta ulazak i udaljavanje predmeta i opreme koje je Agencija rasporedila u Republiku Sjevernu Makedoniju u operativne svrhe.
6. Agencija je oslobođena svih naknada (uključujući carine) i poreza te svih zabrana i ograničenja uvoza i izvoza u vezi s predmetima koji su namijenjeni službenoj upotrebi, neovisno o tome prevozi li ih Agencija ili treća strana.

Članak 12.

Povlastice i imuniteti članova tima

1. Članovi tima ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku istrage ili sudskog postupka u Republici Sjevernoj Makedoniji ili od strane tijela Republike Sjeverne Makedonije, osim u okolnostima iz stavka 2. ovog članka.
2. Članovi tima uživaju imunitet od kaznene, građanske i upravne sudbenosti Republike Sjeverne Makedonije u odnosu na sva djela koja počine pri obavljanju svojih službenih dužnosti.

Ako tijela Republike Sjeverne Makedonije namjeravaju pokrenuti kazneni, građanski ili upravni postupak protiv člana tima pred bilo kojim sudom Republike Sjeverne Makedonije, nadležna tijela o tome odmah obavješćuju izvršnog direktora Agencije.

Nakon primitka takve obavijesti izvršni direktor Agencije bez nepotrebne odgode obavješćuje relevantna tijela Republike Sjeverne Makedonije o tome je li član tima predmetnu radnju počinio pri obavljanju svojih službenih dužnosti. Ako je za radnju navedeno da je počinjena pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se ne pokreće. Ako za radnju nije navedeno da je počinjena pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se može pokrenuti. Kvalifikacija radnje od strane izvršnog direktora Agencije obvezujuća je za sudstvo Republike Sjeverne Makedonije, koje je ne može osporavati.

Do te kvalifikacije Agencija se suzdržava od poduzimanja bilo kakvih mjera kojima bi se ugrozio mogući naknadni kazneni progon člana tima od strane nadležnih tijela Republike Sjeverne Makedonije, uključujući olakšavanje vraćanja dotičnog člana iz Republike Sjeverne Makedonije u njegovu matičnu državu članicu.

3. Ako članovi tima pokrenu postupak, ne mogu se pozvati na imunitet od sudbenosti u pogledu bilo kakve protutužbe izravno povezane s glavnom tužbom.
4. Prostor, uključujući stambene prostore, prijevozna sredstva, komunikacija i vlasništvo, uključujući svu prepisku, dokumente, osobne isprave i imovinu članova tima, nepovredivi su, osim u slučaju mjera izvršenja kako su dopuštene u skladu sa stavkom 8. ovog članka.
5. Republika Sjeverna Makedonija odgovorna je za svu štetu koju članovi tima prouzroče trećim stranama pri obavljanju svojih službenih funkcija.
6. Ako je takva šteta izazvana krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije izazvana pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji je član statutarnog osoblja Agencije, Republika Sjeverna Makedonija može zatražiti, preko izvršnog direktora Agencije, da štetu nadoknadi Agencija.

Ako je takva šteta izazvana krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije izazvana pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji nije član statutarnog osoblja Agencije, Republika Sjeverna Makedonija može zatražiti, preko izvršnog direktora Agencije, da štetu nadoknadi predmetna matična država članica.
7. Članovi tima nisu dužni svjedočiti u sudskim postupcima u Republici Sjevernoj Makedoniji.
8. U odnosu na članove tima ne smiju se poduzimati nikakve mjere izvršenja, osim ako su protiv njih pokrenuti kazneni, građanski ili upravni postupci koji nisu povezani sa službenim funkcijama. Imovina članova tima za koju izvršni direktor Agencije potvrdi da je potrebna za obavljanje njihovih službenih dužnosti ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga. Članovi tima u kaznenim,

građanskim ili upravnim postupcima ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu njihove osobne slobode, kao ni drugim mjerama ograničavanja.

9. Kad je riječ o uslugama pruženima Agenciji, na članove tima ne primjenjuju se odredbe o socijalnom osiguranju koje u Republici Sjevernoj Makedoniji mogu biti na snazi.
10. Plaća i prihodi koje članovima tima za rad u Republici Sjevernoj Makedoniji isplaćuju Agencija i/ili matične države članice, kao i svi prihodi koje članovi tima primaju izvan Republike Sjeverne Makedonije, ne oporezuju se ni u kojem obliku u Republici Sjevernoj Makedoniji.
11. Republika Sjeverna Makedonija dopušta unos predmeta za osobnu upotrebu članovima tima i odobrava izuzeće od svih naknada (uključujući carine), poreza i povezanih naknada, osim naknada za skladištenje, prijevoz i slične usluge u vezi s takvim predmetima. Republika Sjeverna Makedonija dopušta i izvoz takvih predmeta.
12. Osobna prtljaga članova tima izuzeta je od pregleda sve dok ne postoje ozbiljni razlozi za pretpostavku da sadržava predmete koji nisu namijenjeni njihovoj osobnoj upotrebi ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom ili predmete koji podliježu propisima Republike Sjeverne Makedonije o karanteni. Pregled takve osobne prtljage obavlja se isključivo u prisutnosti dotičnih članova tima ili ovlaštenog predstavnika Agencije.
13. Agencija i Republika Sjeverna Makedonija imenuju kontaktne točke koje su dostupne u svakom trenutku i koje su odgovorne za razmjenu informacija i trenutačna djelovanja koja treba poduzeti ako djelo koje počinii član tima može tvoriti povredu kaznenog prava, kao i za razmjenu informacija i operativne aktivnosti u vezi sa svim parničnim i administrativnim postupcima protiv člana tima.

Dok nadležna tijela matične države članice ne poduzmu mjere, Agencija i Republika Sjeverna Makedonija pomažu jedna drugoj u provedbi svih potrebnih istraga svakog navodnog kaznenog djela u pogledu kojeg Agencija ili Republika Sjeverna Makedonija ili obje imaju interes, u identifikaciji svjedoka i u prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjev za dobivanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s navodnim kaznenim djelom. Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovu vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

Članak 13.

Ozlijeđeni ili preminuli članovi tima

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12. izvršni direktor ima pravo preuzeti odgovornost za repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima i njihove osobne imovine te u tu svrhu poduzeti odgovarajuće mjere.
2. Obdukcija se obavlja na preminulom članu tima samo uz izričitu privolu predmetne matične države članice i u prisutnosti predstavnika Agencije i/ili predmetne matične države članice. Ako se takva obdukcija provodi izvan Republike Sjeverne Makedonije, Republika Sjeverna Makedonija na zahtjev se obavješćuje o njezinim rezultatima.
3. Republika Sjeverna Makedonija i Agencija surađuju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi osigurale brzu repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima.

Članak 14.

Akreditacijska isprava

1. Agencija svakom članu tima izdaje ispravu na makedonskom i engleskom radi njegove identifikacije pred nacionalnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije te kao dokaz da nositelj ima pravo obavljati zadaće i izvršavati ovlasti iz članka 10. ovog Sporazuma i operativnog plana („akreditacijska isprava”).
2. Akreditacijska isprava uključuje sljedeće informacije o članu osoblja: ime i državljanstvo, čin ili naziv radnog mjesta, noviju digitalnu fotografiju i zadaće koje je ovlašten obavljati za vrijeme raspoređivanja.
3. Za potrebe identifikacije pred nacionalnim tijelima Republike Sjeverne Makedonije članovi tima dužni su u svakom trenutku imati kod sebe akreditacijsku ispravu.
4. Republika Sjeverna Makedonija priznaje da se akreditacijskom ispravom, zajedno s valjanom putnom ispravom, članu tima omogućuje ulazak u Republiku Sjevernu Makedoniju i boravak u njoj bez potrebe za vizom, prethodnim odobrenjem ili bilo kojom drugom ispravom do dana njezina isteka.
5. Akreditacijska isprava vraća se Agenciji po završetku raspoređivanja. Nadležna tijela Republike Sjeverne Makedonije obavještavaju se o tome.

Članak 15.

Primjena na osoblje Agencije koje nije raspoređeno kao članovi tima

Članci 12., 13. i 14. primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve osoblje Agencije raspoređeno u Republiku Sjevernu Makedoniju koje nije raspoređeno kao članovi tima, uključujući promatrače za temeljna prava i statutarno osoblje Agencije raspoređeno u područne urede.

Članak 16.

Zaštita osobnih podataka

1. Osobni podaci smiju se priopćivati samo ako je to nužno za provedbu ovog Sporazuma od strane nadležnih tijela Republike Sjeverne Makedonije ili Agencije. Obrada osobnih podataka koju provodi tijelo u određenom slučaju, uključujući prijenos tih osobnih podataka drugoj stranci, podliježe pravilima o zaštiti osobnih podataka koji se primjenjuju na to tijelo. Stranke osiguravaju sljedeće minimalne zaštitne mjere kao preduvjet za svaki prijenos podataka:
 - (a) osobni podaci moraju biti zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika;
 - (b) osobni podaci moraju se prikupljati za posebne, izričite i zakonite svrhe provedbe ovog Sporazuma, a ni tijelo koje ih je poslalo ni tijelo koje ih je primilo ne smiju ih dodatno obrađivati na način koji nije u skladu s tom svrhom;
 - (c) osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe radi kojih se prikupljaju i/ili u koje se dalje obrađuju; osobito, osobni podaci koji se priopćuju u skladu s primjenjivim pravom tijela koje je poslalo podatke mogu se odnositi samo na sljedeće:
 - ime,
 - prezime,
 - datum rođenja,
 - državljanstvo,
 - čin,
 - stranicu putne isprave s osobnim podacima,
 - akreditacijsku ispravu,
 - sliku iz osobne iskaznice/putovnice/akreditacijske isprave,
 - e-adresu,
 - broj mobilnog telefona,
 - podatke o oružju,
 - trajanje raspoređivanja,
 - lokaciju raspoređivanja,
 - identifikacijske brojeve zrakoplova ili plovila,
 - datum dolaska,
 - odredišnu zračnu luku/granični prijelaz,
 - broj dolaznog leta,
 - datum polaska,
 - polazišnu zračnu luku/granični prijelaz,
 - broj odlaznog leta,
 - matičnu državu članicu/treću zemlju,
 - tijelo zaduženo za raspoređivanje,
 - zadaće/operativni profil,
 - prijevozna sredstva i/ili
 - rutu

članova tima, osoblja Agencije, relevantnih promatrača ili članova programa razmjene osoblja;

- (d) osobni podaci moraju biti točni i, prema potrebi, ažurni;
- (e) osobni podaci moraju se čuvati u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanika samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih su osobni podaci prikupljeni ili radi kojih se dalje obrađuju;
- (f) osobni podaci moraju se obrađivati na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uzimajući u obzir posebne rizike obrade, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja, primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera („povreda podataka”); stranka koja je primila podatke poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje svake povrede podataka i obavještava stranku koja je poslala podatke o takvoj povredi bez nepotrebnog odlaganja i unutar 72 sata;
- (g) i tijelo koje je poslalo podatke i tijelo koje ih je primilo dužni su poduzeti sve potrebne mjere da bez odgode osiguraju ispravljanje ili brisanje, prema potrebi, osobnih podataka ako obrada podataka nije u skladu s odredbama ovog članka, a posebno ako ti podaci nisu primjereni, relevantni ili točni ili ako su preopsežni u odnosu na svrhu obrade. To uključuje obavješćivanje druge stranke o svakom ispravljanju ili brisanju;
- (h) tijelo koje je primilo podatke dužno je na zahtjev obavijestiti tijelo koje je poslalo podatke o načinu upotrebe dostavljenih podataka;
- (i) osobni podaci smiju se prenositi isključivo sljedećim nadležnim tijelima:
 - Agencija, i
 - Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Sjeverne Makedonije.

Za daljnji prijenos podataka drugim tijelima potrebno je prethodno odobrenje tijela koje je podatke poslalo;

- (j) tijela koja šalju podatke i tijela koja primaju podatke dužna su voditi pisanu evidenciju o davanju i primanju osobnih podataka;
- (k) uspostavlja se neovisan nadzor kako bi se pratila usklađenost sa zaštitom podataka, među ostalim kako bi se izvršila inspekcija takve evidencije; ispitanici imaju pravo podnijeti pritužbe nadzornom tijelu i primiti odgovor bez nepotrebnog odlaganja;
- (l) ispitanici imaju pravo primiti informacije o obradi njihovih osobnih podataka, pristupiti takvim podacima i ispraviti ili izbrisati netočne ili nezakonito

obrađene podatke, podložno nužnim i proporcionalnim ograničenjima zbog važnih razloga od javnog interesa; i

(m) ispitanici imaju pravo na učinkovitu upravnu i sudsku zaštitu za kršenje prethodno navedenih zaštitnih mjera.

2. Svaka stranka provodit će periodična preispitivanja svojih politika i postupaka kojima se provodi ova odredba. Na zahtjev druge stranke stranka koja je primila zahtjev preispitat će svoje politike i postupke obrade osobnih podataka kako bi utvrdila i potvrdila da se zaštitne mjere u ovoj odredbi učinkovito primjenjuju. Rezultati preispitivanja priopćit će se stranci koja je zatražila preispitivanje u razumnom roku.
3. Mjere za zaštitu podataka na temelju ovog Sporazuma podlijegeat će nadzoru koji provodi Europski nadzornik za zaštitu podataka i Agencija za zaštitu osobnih podataka Republike Sjeverne Makedonije.
4. Stranke će surađivati s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka kao nadzornim tijelom Agencije.
5. Po završetku svake operativne aktivnosti Agencija i Republika Sjeverna Makedonija sastavljaju zajedničko izvješće o primjeni ovog članka. To se izvješće šalje službeniku Agencije nadležnom za temeljna prava i službeniku Agencije nadležnom za zaštitu podataka te Agenciji za zaštitu osobnih podataka Republike Sjeverne Makedonije.
6. Agencija i Republika Sjeverna Makedonija utvrđuju detaljna pravila o priopćavanju i obradi osobnih podataka za potrebe operativnih aktivnosti na temelju ovog Sporazuma u posebnim odredbama relevantnih operativnih planova. Te odredbe moraju biti u skladu s odgovarajućim zahtjevima zakonodavstva Europske unije i prava Republike Sjeverne Makedonije. U njima se moraju opisati, među ostalim, svrha priopćavanja, voditelj(i) obrade i sve uloge i odgovornosti, kategorije priopćenih podataka, posebna razdoblja čuvanja podataka i sve minimalne zaštitne mjere. U svrhu transparentnosti i predvidljivosti te se odredbe moraju objaviti u skladu s relevantnim smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka.

Članak 17.

Razmjena klasificiranih i osjetljivih neklasificiranih podataka

1. Svaka razmjena, dijeljenje ili širenje klasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma obuhvaćeno je zasebnim administrativnim sporazumom sklopljenim između Agencije i nadležnih tijela Republike Sjeverne Makedonije koji podliježe prethodnom odobrenju Europske komisije.
2. Za svaku razmjenu osjetljivih neklasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma vrijedi sljedeće:

- (a) njome upravlja Agencija u skladu s člankom 9. stavkom 5. Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443³;
 - (b) stranka koja je primila podatke osigurava njihovu zaštitu na razini koja je u skladu s razinom zaštite mjerama koje je stranka koja je poslala podatke primijenila na te podatke u smislu povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti; i
 - (c) provodi se putem sustava za razmjenu informacija koji ispunjava kriterije dostupnosti, povjerljivosti i cjelovitosti za osjetljive neklasificirane podatke, uključujući komunikacijsku mrežu iz članka 14. Uredbe (EU) 2019/1896.
3. Stranke će se pridržavati prava intelektualnog vlasništva povezanih sa svim podacima koji se obrade u okviru ovog Sporazuma.

Članak 18.

Odluka o suspenziji, prekidu i/ili opozivanju financiranja operativne aktivnosti

1. Ako uvjeti za provedbu operativne aktivnosti više nisu ispunjeni, izvršni direktor Agencije prekida tu operativnu aktivnost nakon što o tome u pisanom obliku obavijesti Republiku Sjevernu Makedoniju.
2. Ako Republika Sjeverna Makedonija ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana, izvršni direktor Agencije može opozvati financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendirati ili prekinuti nakon što o tome u pisanom obliku obavijesti Republiku Sjevernu Makedoniju.
3. Ako nije moguće zajamčiti sigurnost sudionika u operativnoj aktivnosti raspoređenog u Republiku Sjevernu Makedoniju, izvršni direktor Agencije može suspendirati ili prekinuti relevantnu operativnu aktivnost ili njezine aspekte.
4. Ako izvršni direktor Agencije smatra da je došlo do kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite koja su po svojoj naravi ozbiljna ili za koja je vjerojatno da će se nastaviti u vezi s operativnom aktivnosti provedenom na temelju ovog Sporazuma ili da će do njih doći, on opoziva financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendira ili prekida nakon što o tome obavijesti Republiku Sjevernu Makedoniju.
5. Republika Sjeverna Makedonija može zatražiti od izvršnog direktora Agencije da suspendira ili prekine operativnu aktivnost ako član tima ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana. Takav zahtjev sastavlja se u pisanom obliku i obrazlaže.
6. Suspenzija, prekid ili opozivanje financiranja na temelju ovog članka stupa na snagu od datuma obavješćavanja Republike Sjeverne Makedonije. To ne utječe na prava ili

³ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL EU L 72, 17.3.2015., str. 41.).

obveze koji su proizašli iz primjene ovog Sporazuma ili operativnog plana prije takve suspenzije, prekida ili opozivanja financiranja.

Članak 19.

Borba protiv prijevare

1. Ako postane svjesna postojanja vjerodostojnih navoda o prijevari, korupciji ili drugim nezakonitim aktivnostima povezanim s provedbom ovog Sporazuma, Republika Sjeverna Makedonija odmah obavješćuje Agenciju, Europski ured za borbu protiv prijevara i/ili bilo koju drugu instituciju ili tijelo Europske unije nadležno za takva pitanja.
2. Ako se takvi navodi odnose na sredstva Europske unije isplaćena u vezi s ovim Sporazumom, Republika Sjeverna Makedonija u skladu sa svim primjenjivim uspostavljenim mehanizama za suradnju pruža svu potrebnu pomoć prethodno navedenim institucijama i tijelima u vezi s istražnim aktivnostima na svojem državnom području.

Članak 20.

Provedba ovog Sporazuma

1. Za Republiku Sjevernu Makedoniju ovaj Sporazum provodi Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Sjeverne Makedonije.
2. Za Europsku uniju ovaj Sporazum provodi Agencija.

Članak 21.

Rješavanje sporova

1. Sve sporove koji proizađu u vezi s primjenom ovog Sporazuma zajedno ispituju predstavnici Agencije i nadležnih tijela Republike Sjeverne Makedonije.
2. Ako se prethodno ne postigne dogovor, sporovi povezani s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma rješavaju se isključivo pregovorima između stranaka.

Članak 22.

Stupanje na snagu, izmjena, trajanje, suspenzija i otkazivanje Sporazuma

1. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju stranaka u skladu s njihovim unutarnjim pravnim postupcima. Stranke obavješćuju jedna drugu o završetku postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji stranke jedna drugu obavijeste o okončanju internih pravnih postupaka u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

3. Ovaj Sporazum može se izmijeniti isključivo pisanim putem zajedničkim dogovorom stranaka.
4. Ovaj se Sporazum sklapa na neograničeno razdoblje. Sporazum se može otkazati ili suspendirati pisanim sporazumom između stranaka ili ga može jednostrano otkazati ili suspendirati svaka stranka.

U slučaju jednostranog otkazivanja ili suspenzije stranka koja želi otkazati ili suspendirati sporazum o tome u pisanom obliku obavještuje drugu stranu. Jednostrano otkazivanje ili suspenzija ovog Sporazuma stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je obavijest priopćena.

5. Obavijesti priopćene u skladu s ovim člankom šalju se za Europsku uniju Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, a za Republiku Sjevernu Makedoniju Ministarstvu vanjskih poslova Republike Sjeverne Makedonije.

Sastavljeno na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i makedonskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

Za Europsku uniju

Za Republiku Sjevernu Makedoniju

Sastavljeno u XX, datum, DD/MM/GGGG.

IZJAVA U POGLEDU ISLANDA, KRALJEVINE NORVEŠKE, ŠVICARSKE KONFEDERACIJE I KNEŽEVINE LIHTENŠTAJNA

Stranke Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Sjevernoj Makedoniji primaju na znanje bliski odnos između Europske unije i Islanda, Kraljevine Norveške, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna, posebno na temelju sporazumâ od 18. svibnja 1999. i 26. listopada 2004. o pridruživanju navedenih zemalja provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine. U takvim je okolnostima poželjno da Island, Kraljevina Norveška, Švicarska Konfederacija i Kneževina Lihtenštajn, s jedne strane, i Republika Sjeverna Makedonija, s druge strane, bez odgode sklope bilateralne sporazume o aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji pod uvjetima koji su slični onima iz Sporazuma o statusu između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji.